

Moties Digitaal Partijcongres 17 april 2021

Motie 1 – Tegenwerken door Inspectie Jeugd van de commissie de Winter

Ingediend door een ledencollectief

Het Partijcongres, in vergadering bijeen op 17 april 2021, digitale partijcongres

- A. overwegende dat:
- Het rapport de Winter over geweld in de jeugdzorg stelt dat haar onderzoek werd tegengewerkt door de inspectie gezondheidszorg en jeugd die de commissie, ondanks haar politieke mandaat, maar beperkt toegang gaf tot de inspectiearchieven (de Winter, p.21),
- B. spreekt uit dat:
- Het onacceptabel is dat in Nederland instellingen zichzelf denken te mogen onttrekken aan een kritische evaluatie vanuit de samenleving. Om duidelijk te maken dat niemand boven de wet staat, moeten degenen die het onderzoek hebben tegengewerkt persoonlijk verantwoordelijk worden gehouden incl. eventuele disciplinaire maatregelen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Zoals ook aangegeven bij de eerder ingediende motie op het partijcongres van november 2020 onderschrijft het Landelijk Bestuur dat het onacceptabel is dat een door de overheid ingestelde commissie op zo'n delicaat onderwerp als geweld in de jeugdzorg tegengewerkt zou worden door de inspectie gezondheidszorg. Het debat over het rapport heeft in december 2020 plaatsgevonden. In dat debat heeft de Tweede Kamerfractie gevraagd naar de toegang tot de inspectiearchieven. De beperkte toegang bleek te maken te hebben met een misverstand dat de Inspectie betreurt: er was eerder toegang tot dossiers toegezegd die rechtmatig, op grond van de Archiefwet 1995 en het Basisselectiedocument IGZ, waren vernietigd. De toegezegde toegang tot een aantal dossiers kon dus niet worden waargemaakt. Staatssecretaris Blokhuis verzekerde dat de Inspectie alle medewerking heeft willen verlenen aan dit onderzoek. Er heeft dus geen onrechtmatige tegenwerking plaatsgevonden. Bovendien is het niet aan de Tweede Kamer om bij eventuele onrechtmatigheden stappen te nemen om verantwoordelijken bij de Inspectie te vervolgen.

Het Landelijk Bestuur ontraadt daarom deze motie.

Motie 2 – Verbeteren toezicht van Inspectie Jeugdzorg op jeugdzorginstellingen

Ingediend door een ledencollectief

Het Partijcongres, in vergadering bijeen op 17 april 2021, digitale partijcongres

- A. overwegende dat:
- In het rapport de Winter over geweld in de jeugdzorg staat dat de Inspectie Jeugdzorg toestaat dat geweldsincidenten tussen jeugd en leiding door de instellingen zelf worden afgehandeld, ook als deze zich herhaaldelijk voordoen (de Winter, p.60, p.75),

- B spreekt uit dat:
- De onafhankelijke rol van de Inspectie Jeugdzorg vereist dat zij zelf actief optreedt tegen dergelijk geweld inclusief het eventueel opleggen van sancties. Als ze hierin blijft tekort schieten moeten mensen hiervoor persoonlijk verantwoordelijk worden gehouden.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Zoals ook aangegeven bij de eerder ingediende motie op het partijcongres van november 2020 vindt het Landelijk Bestuur net als de indieners van deze motie dat alles gedaan moet worden om geweld in de jeugdzorg te bestraffen of nog beter te voorkomen. In het debat over het rapport De Winter zijn verbeteringen in de rol van de Inspectie geschetst, die in gang zijn gezet. Een daarvan is dat bij meldingen over situaties waarin jongeren onveilig zijn de Inspectie deze informatie aanvult met andere bronnen, zoals die van vertrouwenspersonen, eerdere toezichtbezoeken en databronnen. Op basis daarvan kan de Inspectie zelf het initiatief nemen tot scherper toezicht. Jongeren zelf krijgen ook een grotere plek in het toezicht: er wordt bijvoorbeeld advies gevraagd aan de Raad van Kinderen, jongeren zullen laagdrempelig in contact kunnen komen met de Inspectie en ervaringsdeskundige jongeren doen mee in het Inspectiebezoek. Op deze manieren wordt het toezicht verbeterd. Het Landelijk Bestuur zou graag de oproep van de indieners ondersteunen door de Tweede Kamerfractie aan te sporen het kabinet te controleren op de voortgang en effectiviteit van deze ingezette verbeteringen. Het persoonlijk verantwoordelijk laten houden van medewerkers van de Inspectie is niet aan de Tweede Kamer.

Het Landelijk Bestuur ontraadt daarom deze motie.

Motie 3 – Onderzoek naar besluitvorming bij het weghalen van kinderen bij hun ouders door het Jeugdzorgsysteem

Ingediend door een ledencollectief

Het Partijcongres, in vergadering bijeen op 17 april 2021, digitale partijcongres

- A. overwegende dat:
- In het rapport van de commissie de Winter een veelheid aan misstanden in jeugdzorginstellingen wordt vermeld, en er daarnaast vele signalen zijn vanuit de media, de advocatuur, de rechtspraak en voormalige jeugdzorg medewerkers dat ook in het traject dat leidt tot het weghalen van kinderen bij hun ouders er regelmatig sprake is van willekeur en onzorgvuldig handelen binnen het jeugdzorgsysteem^{1,2,3,4,5,6,7,8}
- B. spreekt uit dat:
- het verzoek dat de fractie aandringt op het aanstellen van een soortgelijke commissie als de commissie de Winter om ook voor het traject dat leidt tot het weghalen van kinderen bij hun ouders het functioneren van het jeugdzorgsysteem te onderzoeken.

en gaat over tot de orde van de dag.

¹ <https://www.mr-online.nl/jeugdbescherming-en-familierecht-parallelen-met-de-toeslagenaffaire/>

² https://www.npostart.nl/de-hofbar/01-12-2020/POW_047798

³ https://www.npostart.nl/de-hofbar/12-01-2021/POW_04931867

⁴ https://www.stichtingkog.info/media/KOGnwsbrf4-2014_20141101.pdf

⁵ <https://www.trouw.nl/home/kinderen-klagen-jeugdzorg-aan~ad463ccb/>

⁶ https://www.eadvocaten.nl/?page_id=704&fbclid=IwAR0gc1z-M0qm4rODHg5RiBFshIp068WOFk99UxxdFmHh8gAcBqzv7SYLsDQ

⁷ <https://eenvandaag.atavist.com/ouders-verdacht-van-zelf-ziek-maken-kind?fbclid=IwAR2enJFO03Um5SFpy1AdnJRPVlrjnnWbkvlUDZZPKqa5LXGJJUpE5iRBEu>

⁸ <https://www.bd.nl/meierij/boxtelse-jennifer-schokte-politici-met-haar-verhaal-over-jeugd-zorg-ik-ben-bang-dat-mijn-zusjes-nooit-meer-thuiskomen~a2906eaf/?fbclid=IwAR3rTuwEG3M5excM9tSrKtVl6eEWh7cOJOU1NREakrGDK8rYZ8zawuzBXj0>

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

De ChristenUnie heeft in het verkiezingsprogramma 2021 het belang onderstreept van het opgroeien in de eigen gezinssituatie en wil toe naar zo min mogelijk uithuisplaatsingen. Uithuisplaatsing heeft in het (recente) verleden geleid en leidt nog steeds te vaak tot zeer schrijnende situaties en leed dat voorkomen had kunnen worden.

Het Landelijk Bestuur herkent dat er fouten worden gemaakt en leed ontstaat bij het uithuisplaatsen van kinderen. Het Landelijk Bestuur kan zich vinden in de oproep van de indieners aan de Tweede Kamerfractie om zich in te zetten voor het tegengaan van misstanden bij uithuisplaatsingen in het (recente) verleden. Het Landelijk Bestuur zou de fractie wel graag de ruimte bieden om zelf vanuit de Tweede Kamer de inspectie scherp te volgen en de verantwoordelijk bewindspersoon hierop stevig te bevragen. Het Landelijk Bestuur wil graag ruimte aan de fractie laten om een onderzoek zoals de commissie de Winter in te stellen of voor een andere vorm te kiezen. Hoewel we de oproep aan de fractie ondersteunen en zullen overbrengen, ontraden we de motie vanwege de voorgestelde vorm van een commissie.

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie.

Motie 4 – Probleemanalyse ten behoeve van Omvorming ProRail

Ingediend door een ledencollectief

- A. constaterende dat:
- Het wetsvoorstel Wet publiekrechtelijke omvorming ProRail om ProRail BV om te vormen in ZBO ProRail (Zelfstandig BestuursOrgaan) nog niet in de Tweede Kamer behandeld is;
 - Dit wetsvoorstel door het kabinet als een 'principiële keuze' wordt beschouwd;
 - De ChristenUnie tot nu toe gesteund heeft dat ProRail publiekrechtelijk georganiseerd moet worden;
 - Aan dit wetsvoorstel geen probleemanalyse noch alternatieven afweging ten grondslag ligt;
 - De Raad van State heeft aanbevolen om alsnog een probleemanalyse en alternatieven afweging te maken;
 - Er veel haken en ogen aan de realisatie hiervan kleven;
- B. overwegende dat:
- ProRail BV nu reeds 100% eigendom van de Staat is;
 - Feitelijk en formeel de verantwoordelijke staatssecretaris nu al alle sturings- en verantwoordingstouwtjes en mogelijkheden in handen heeft als concessiegever, aandeelhouder, beleidsbepaler, toezichthouder, financier en opdrachtgever;
 - Op expliciete (ook politieke) vragen als 'wat kunt u nu niet in de BV status en straks wel in de ZBO-status?', nooit een concreet antwoord gekomen is;

- Het kabinet bevestigt en benadrukt dat ProRail momenteel prima functioneert, dat de prestaties van de spoorsector in NL tot de beste in de wereld behoren en dat de verhouding met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat prima is;
 - Inhoudelijk deskundigen bevestigen dat alle vermeende voordelen van een omvorming ook nu al in de huidige BV status bereikt kunnen worden;
 - ProRail nu als steeds gedetailleerd verantwoording aflegt van alle middelen die haar verstrekt worden, dat het niet beter kan worden. En dat anderzijds wordt betwijfeld of er in een ZBO-situatie daadwerkelijk betere sturing en verantwoording zal kunnen optreden;
 - De weerstand tegen de omvorming groot is: de gehele spoorsector (met heel veel verschillende spelers) nog altijd bijna unaniem tegen is. Dat de sector deze omvorming ziet als een verstoring van het huidige evenwicht tussen de verschillende spelers en de noodzakelijke samenwerking die nodig is om de topprestaties vol te houden, met alle risico's van dien. Dat ook de OR van ProRail tegen is. Dat ProRail zelf niet anders kan dan loyaal hieraan meewerken, omdat de Staat haar aandeelhouder is;
 - Gevreesd wordt dat de professionaliteit van ProRail in het gevraagd en ongevraagd adviseren nog veel meer dan nu al op gespannen voet komt te staan met de politieke realiteit (de bewindspersoon uit de wind houden);
 - De omvorming geen betere informatiepositie van de Kamer oplevert, want een ZBO (Zelfstandig BestuursOrgaan) heeft slechts infoplicht richting een bewindspersoon. Dat het de Kamer zonder tussenkomst/ bemiddeling/ goedkeuring van de minister dan ook niet meer is toegestaan om rechtstreeks contact te hebben met medewerkers van ProRail (Oekaze Kok);
 - Bij ProRail hiervoor een gedeeltelijk dubbele boekhouding nodig is om wel en niet BTW-plichtig ordentelijk te kunnen administreren;
 - Per saldo deze mega-omvormingsoperatie per jaar structureel €3 mio extra gaat kosten. Dat dit belastinggeld dan dus niet aan andere infrastructuur zaken kan worden besteed.
 - Een ZBO worden geen enkele garantie geeft op het voorkómen van problemen: zie UWW, CBR en SVB, maar ook de Belastingdienst en DUO;
 - De spoorsector momenteel met ernstige problemen kampt vanwege de COVID 19 situatie;
 - Het onverkort vasthouden aan deze principiële keuze tot de conclusie kan leiden dat het middel vele malen erger is dan de kwaal;
- C. verzoekt het Partijcongres zich uit te spreken dat
- Het gewenst is om VOOR besluitvorming over de omvorming van ProRail in de Tweede Kamer EERST de beschikking te hebben over een probleemanalyse en alternatieven afweging, zoals de Raad van State heeft geadviseerd.

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Ontraden

Geïnspireerd door het werk en het rapport 'Verbinding verbroken?' van de 'Commissie Kuiper' in de Eerste Kamer heeft de ChristenUnie in haar verkiezingsprogramma 2012 al uitgesproken dat "ProRail onder directe leiding van de minister" moest komen "en op termijn samengevoegd met Rijkswaterstaat" tot één agentschap. Nadien is dit punt niet meer expliciet in verkiezingsprogramma's vermeld, maar is de Tweede Kamerfractie conform deze lijn blijven denken en handelen, bijvoorbeeld tijdens de start van de wetsbehandeling in de Tweede Kamer inzake de publiekrechtelijke omvorming van ProRail in de schriftelijke inbreng afgelopen najaar. Daarin sprak de ChristenUnie-fractie opnieuw uit dat naar haar overtuiging publieke taken, publieke financiering en een publiekrechtelijke organisatievorm hand in hand gaan, een principe dat de Raad van State ook onderkent. De Tweede Kamerfractie kijkt dus ten principale anders - bij voorkeur een agentschap, zoals Rijkswaterstaat, en ten minste een publiekrechtelijke ZBO - aan tegen de omvorming van ProRail dan de motie-indieners, wat niet wegneemt dat de Kamerfractie in overleg wil treden met de indieners om te kijken welke

problemen er (potentieel) zijn met de huidige BV-structuur en met een publiekrechtelijke organisatievorm van ProRail. Dit aanbod is reeds gedaan, daar is deze motie niet voor nodig.

Het Landelijk Bestuur ontraadt daarom deze motie.

Motie 5 – Digitaliseringsvisie

Ingediend door een ledencollectief

Het Partijcongres, in vergadering bijeen op 17 april 2021, digitale partijcongres

- A. constaterende dat:
- Technologische ontwikkelingen razendsnel gaan met impact op het dagelijkse maatschappelijke leven;
 - Nederland graag digitaal koploper in Europa wil zijn;
 - Digitalisering nieuwe vraagstukken en uitdagingen meebrengt op ethisch, sociaal, juridisch en economisch gebied;
 - De Tweede Kamer een nieuwe Kamercommissie Digitale Zaken krijgt;
 - De lokale, regionale en Europese fracties van de ChristenUnie steeds vaker politieke controle uitvoeren op digitaliseringsvraagstukken;
 - Er geen breed debat binnen de ChristenUnie is over digitalisering;
- B. overwegende dat:
- Meer vragen op ons afkomen waarbij zorgvuldige, ethische én politieke keuzes gemaakt moeten worden omtrent digitalisering;
 - ChristenUnie-uitgangspunten zoals opkomen voor kwetsbaren, rechtsstatelijkheid en gelijkwaardigheid ook online gewaarborgd dienen te worden;
 - De ChristenUnie hier met de juiste focus een onderscheidend geluid kan laten horen;
 - De lokale, regionale, landelijke en Europese ChristenUnie fracties belang hebben bij een weloverwogen visie op digitalisering;
- C. spreekt uit dat:
- De ChristenUnie het komende jaar in gesprek gaat met belanghebbenden en experts en een partijvisie digitalisering en data-ethiek ontwikkelt;

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

Het Landelijk Bestuur ziet er de meerwaarde van in om een partijvisie digitalisering en data-ethiek te ontwikkelen. Het past inderdaad ook goed in deze periode waarin een commissie Digitale Zaken is begonnen. Wij stellen voor een dergelijke visie te ontwikkelen in overleg met de verschillende geledingen binnen de partij zoals lokale en provinciale afdelingen en de Europese fractie. Om zo vooraf goed duidelijkheid te krijgen over de behoefte. Wij stellen voor om bij het ontwikkelen van deze visie ook (internationale) expertise binnen en buiten de partij te betrekken om tot een weloverwogen visie te komen.

Het Landelijk Bestuur adviseert daarom de motie over te nemen.

Motie 6 – Ontwikkelingssamenwerking is geen sluitpost

Ingediend door een ledencollectief

Het Partijcongres, in vergadering bijeen op 17 april 2021, digitale partijcongres

- A. gelezen:
- Het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen 2021;
 - Het bericht 'Stembusakkoord voor ontwikkelingssamenwerking: terug naar 0,7%' op de website van Oxfam Novib;
 - Keuzes in Kaart 2022-2025: CPB doorrekeningen van de verkiezingsprogramma's;
- B. constaterende dat:
- De partij volgens haar verkiezingsprogramma en blijkens de deelname van partijleider Segers aan het stembusakkoord voor ontwikkelingssamenwerking voornemens is om, in navolging van internationale afspraken, 0,7% van het bruto nationaal inkomen (BNI) te investeren in ontwikkelingssamenwerking;
 - De verkiezingsprogrammacommissie in de doorrekeningen van het CPB onvoldoende geld heeft gereserveerd om dit voornemen waar te maken, waardoor zij niet aanstuurt op het voldoen aan de internationale norm van 0,7%, maar op beleid dat blijft steken op de huidige 0,5%;
- C. overwegende dat:
- Ontwikkelingssamenwerking in de afgelopen jaren steeds een beleidsprioriteit is geweest van de partij en past bij christelijk-sociale politiek;
 - Het verschil tussen het verkiezingsprogramma en de deelname aan het stembusakkoord enerzijds en de doorrekeningen van het CPB anderzijds dusdanig groot is, dat de indruk is ontstaan dat het budget voor ontwikkelingssamenwerking gebruikt wordt als sluitpost;
 - Beleid in lijn met de doorrekeningen van de ChristenUnie zou betekenen dat in de komende jaren geen extra investeringen gedaan kunnen worden in ontwikkelingssamenwerking vanwege jarenlange bezuinigingen, juist terwijl de Coronacrisis armoede en ongelijkheid zo duidelijk blootlegt en de kloof tussen arm en rijk wereldwijd vergroot, en het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) in 2030 bemoeilijkt;
 - In de nieuw gekozen Tweede Kamer een rechtse meerderheid is waardoor een ambitieuze en stevige inzet voor het budget voor ontwikkelingssamenwerking hard nodig is;
- D. spreekt uit dat:
- De ChristenUnie zich in de komende kabinetsperiode inzet voor een budget voor ontwikkelingssamenwerking dat in lijn is met de internationale norm van 0,7% van het BNI – in tegenstelling tot de begroting die is gehanteerd voor de CPB doorrekeningen – en het budget voor ontwikkelingssamenwerking niet als sluitpost voor de begroting gebruikt;

en gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Landelijk Bestuur – Overnemen

De verkiezingsprogrammacommissie heeft de meeste prioriteiten in de loop van het schrijfproces van het verkiezingsprogramma ten behoeve van de doorrekening vertaald in structureel 1 miljard euro per jaar extra voor een aantal uitgavencategorieën, waaronder ontwikkelingssamenwerking, defensie en veiligheid en justitie.

Op basis van de doorrekening blijkt dat het ODA-percentages na investering van 1 miljard extra in OS op 0,63% uitkomt – en niet 0,5% zoals de motie stelt. Dat betekent dat de in het verkiezingsprogramma genoemde percentages van 0,7% inderdaad niet wordt gehaald.

Vanzelfsprekend prevaleert de door het ledencongres vastgestelde tekst van het verkiezingsprogramma boven de in de doorrekening gemaakte keuzes. Dat betekent dat het uitgangspunt is dat het ODA percentage op 0,7% gesteld wordt zoals het verkiezingsprogramma beschrijft.

Het Landelijk Bestuur adviseert de motie over te nemen.
